

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת תזריע - החודש ♦ א' ניסן תשע"ו ♦

עלון 195

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

טומאה וטהרה

פרשת השבוע "תזריע" עוסקת בשאלות הקשורות לטומאה וטהרה. בהיות המשכן ובית המקדש מושגים אלו היו דבר שבשגרה כחלק מהלכות המחייבות באורח החיים השגרתי. היום הלכות אלו רחוקות הם משגרת חייו של עם ישראל. יחד עם זה, מושגי טומאה וטהרה נשענים הם על בסיס רעיוני-מחשבתי ולכן, ראוי להתבונן בהם לעומק כדי להבין את מקומם ביהדות.

ראוי לציין, שמאז מתן תורה ובכל תפוצות ישראל, נושא אחד ממושגים אלו נותר והוא: "טהרת המשפחה". יתר הנושאים יתעוררו וילובנו מחדש עם בניית בית המקדש השלישי, במהרה בימינו.

הרבה קולמוסים נשברו להבנת מושגים אלו ע"י הפרשנים, בעלי ההלכה ואישי מחשבת-ישראל. המשמעות המרכזית והרווחת היא, שמושגים אלו באים לאזן/לגשר בין שני המרכיבים הבסיסיים והמנוגדים הנמצאים באדם: גוף (=חומר) ונשמה (=רוח). כלומר, האדם נברא מחומר כמו כל בריאה אחרת. נברא מן העפר ושב אל העפר.

אבל, לתוך גוף האדם החומרי נכנסה רוח, נכנסה נשמה. מציאות השילוב יוצרת קונפליקטים ומעוררת אתגרים, והיא יוצרת מתח רוחני עצום בין שני עולמות סותרים אלה. התורה שבכתב והתורה שבע"פ מתייחסות כל העת למתח עצום זה. לא תמיד ניתן לקשר בקלות בין מצוות התורה ודברי ההלכה לאותו מתח מאתגר. הרבה פעמים אנו נדרשים לעיין לעומק כדי לגלות שבבסיסה של המצווה ו/או ההלכה עומד האיזון/הגישור בין החומר והרוח שבאדם.

טומאה וטהרה מעמידים אותנו באיזון הנכון. מצד אחד יש עולם של יצר ויצירה חומרית שמבוססים על צרכים גופניים קיומיים (זוכרים את סולם הצרכים של מאסלו - - -) ומנגד יש איזונים ובלמים מצד הרוח, מצד הקדושה, מצד הנשמה, בגלל צלם אלוקים שבתוכנו.

ההגבלות על עולם החומר באות לעדן אותנו, לרומם אותנו ולקדש את חומריותנו.

למשפחת כיתה יב/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה יב/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות

צבא ומלחמה – הרב שלמה מן ההר זצ"ל

יחס לעובדי שירותים

ביחידות מבצעיות שונות מטופח לעתים יחס של זלזול מצד העוסקים בתפקידים מבצעיים לאלה העוסקים בשירותים. בתחתית הסולם החברתי מצויים עובדי המטבח והאפסנאות, הגם שעבודתם חשובה לא פחות מזו של חבריהם, ולעתים קשה יותר. החובה להתייחס לכל אדם בסבר פנים יפות מכוונת לחיילים אלה, לא פחות משהיא מכוונת לשווים לך במעמד. הבעת תודה בקבלת ארוחה, שאילת שלום ופניה מנומסת - כל אלה הנם חלק ממצוות שבין אדם לחברו. יחס אוהד לעובדי המטבח הוא עניין בעל חשיבות מיוחדת לחייל הדתי: מעמדם החברתי של מוסמכי הכשרות נמוך, ואילו האחריות המוטלת על כתפיהם כבדה. בזכותם תאכל היחידה אוכל כשר, ובגלל חולשתם - ייטרף המטבח. מתן עורף חברתי חזק לעובדים אלה, ייתן להם כוח ורצון למלא את חובתם גם כאשר יאלצו להלחם עם חזקים מהם על כשרות המטבח.

ש"ת צבא ומלחמה – הרב בנימין במברגר

שאלה: ברצוני לשאול כמה שאלות בנושאים שונים:

1. האם יש חובה להניח תפילין בכל יום? 2. האם יש איסור לראות טלוויזיה? 3. האם מותר לשרת בצה"ל ביחד עם נשים? ומה לגבי מכ"ת (מפקדת כיתה)? 4. האם יש חובה בעת הטלת מים לסגור את הדלת? 5. האם יש חובה להתפלל ולומר ק"ש דווקא בזמנם, והאם יש חובה במניין? 6. האם גם תפילות מנחה וערבית הן רשות?

תשובה:

- כן.
- אסור לראות דברים לא צנועים המביאים לידי הרהורים לא יפים וזה רוב מה שיש בטלוויזיה. חדשות נקיות, ספורט ותוכניות טבע אפשר לראות.
- בעיקרון לנשים אסור לשרת בצבא משום צניעות. אם הדבר גורם לחייל בעיה אין לו לשרת ליד בת אבל אם אין לו קשר אליה אין איסור לשרת באותה יחידה. העיקרון הוא שצריך לשמור על הצניעות. מכ"ת זה בעיה משום שיווצר קשר אישי בין החייל לבית המפקדת וזה אסור.
- אין חובה אבל ראוי מצד צניעות אישית.
- צריך להתפלל דווקא בזמן. מניין הוא עדיף אבל אם אי אפשר ניתן להתפלל ביחידות, דבר שבצבא נגרם לעיתים תכופות.
- חייבים להתפלל גם מנחה וגם ערבית.

ציטוטים מספרי - הראי"ה

"לעד חיה בלבבנו האמונה הנאמנה, לשוב אל ארץ קדשנו עיר בה דוד חנה"
(מתוך השיר "האמונה", ספר אורות הראי"ה)

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד

יו"ל ע"י כיתה יב/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות